
Handling 2026 nr 24

Yttrande över motion av Rasmus Ragnarsson (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) om att införa ett sponsrings- och donationsprogram vid utbyggnad av Göteborgs konstmuseum

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Den av Rasmus Ragnarsson och Jörgen Fogelklou väckta motionen avslås.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Blerta Hoti Singh (S) yrkade att motionen skulle avstyrkas.

Dan-Ove Marcelind (KD) yrkade att motionen skulle anses besvarad med hänvisning till yttrande från KD den 27 januari 2026.

Jörgen Fogelklou (SD) yrkade att motionen skulle tillstyrkas.

Axel Josefson (M) yrkade att motionen skulle anses besvarad i enlighet med yrkande från L, M och D den 22 januari 2026.

Kommunstyrelsen beslutade utan omröstning att avstyrka motionen.

Dan-Ove Marcelind (KD) antecknade som yttrande en skrivelse från den 27 januari 2026.

Göteborg den 28 januari 2026

Göteborgs kommunstyrelse

Daniel Bernmar

Lina Isaksson

Yttrande
2026-01-27

KD

33

Yttrande angående – Motion av Rasmus Ragnarsson (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) om att införa ett sponsrings- och donationsprogram vid utbyggnad av Göteborgs konstmuseum

Yttrandet

Kristdemokraterna ser positivt på extern finansiering när den kan fungera som ett tillskott, inte som ett sätt att legitimera ett projekt som i grunden är för dyrt för staden. När det reviderade inhyrningsbeslutet hanterades i november 2025 föreslog Kristdemokraterna en fördjupad analys av bland annat avgiftsnivåer, sponsring och donationer, men då som en del av ett större helhetsgrepp där även projektets omfattning och kostnadsnivå prövas på nytt.

Motionen från Sverigedemokraterna utgår från ett annat angreppssätt. Den tar sikte på att bygga upp ett särskilt sponsrings- och donationsprogram kopplat till konstmuseets utbyggnad, men utan att ifrågasätta om projektets nuvarande ambitionsnivå och miljardkostnad är rimlig. I stället för att hantera grundfrågan om vad Göteborg faktiskt har råd med, ligger fokus på att försöka mildra konsekvenserna av ett redan mycket kostsamt beslut.

Detta är problematiskt. Kulturnämnden pekar tydligt på att större kulturverksamheter med offentlig huvudman ofta har svårare att generera extern finansiering. Exempelvis bedömer externa aktörer att investeringar i offentliga byggnader i första hand är en angelägenhet för det offentliga. I både motionen och i tjänsteutlåtandet hänvisas det till statliga utredningar, men där går det ännu inte att bedöma effekterna, särskilt i relation till investeringar i miljardklassen i kommunala byggnader. Att bygga politiska beslut på antaganden om framtida extern finansiering innebär därför en betydande ekonomisk osäkerhet, vilket drabbar stadens ekonomi och därmed göteborgarna.

Kristdemokraternas utgångspunkt är att Göteborg behöver ett konstmuseum som fungerar långsiktigt och hållbart, men också att sätta gränser när kostnaderna skenar. När stora investeringar riskerar att tränga undan resurser från skola, omsorg och annan välfärd räcker det inte att tala om alternativa finansieringslösningar, utan då måste även ambitionsnivån i sig prövas.

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat om en återremiss i inhyrningsärendet där frågor om extern finansiering, avgifter och andra intäkter ingår. Motionens innehåll har därför fångats upp i ett pågående uppdrag. Mot den bakgrunden kommer Kristdemokraterna att yrka på att motionen ska anses besvarad.

Yrkande

L,M,D

2026-01-22

Ärende 33

Yrkande angående – Motion av Rasmus Ragnarsson (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) om att införa ett sponsrings- och donationsprogram vid utbyggnad av Göteborgs konstmuseum

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

motionen anses besvarad

Yrkandet

Kommunfullmäktige återremitterade den 27 november ärendet om reviderat inhyrningsbeslut för Göteborgs konstmuseum till kulturnämnden. Uppdraget var att utreda ökad statlig och regional medfinansiering, identifiera extern finansiering som sponsring, donationer och utyrning av museiytor eller konst, samt analysera möjligheten till en ny avgiftsstruktur med differentierade inträden för att minska den ekonomiska belastningen. Nämnden ska även beskriva konsekvenserna om inget extra tillskott ges vid en hyresnivå kring 70 miljoner kronor. Målet är att sänka kostnaden mot tidigare nivåer 35–40 mnkr och undvika att museets ökade utgifter tränger undan annan kulturverksamhet. Ett beslut ska föregås av fördjupad analys av hållbara finansieringslösningar.

Med hänvisning till den ovan beskrivna återremissen bör motionen från Ragnarsson och Fogelklou anses besvarad.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-11-10

Ärendenummer SLK-2025-00749

Handläggare

Hedwig Andrén Gustafson

Telefon: 031-368 02 33

E-post: hedwig.andren@stadshuset.goteborg.se

Motion av Rasmus Ragnarsson (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) om att införa ett sponsrings- och donationsprogram vid utbyggnad av Göteborgs konstmuseum

Motionen

Rasmus Ragnarsson (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) föreslår att kommunfullmäktige ger kulturnämnden i uppdrag att utforma en sponsringsmodell för Göteborgs konstmuseum där större gåvogivare erbjuds möjlighet till varaktig namngivning, exempelvis plaketter eller namngivna salar, i samband med museets utbyggnad. Kulturnämnden får även i uppdrag att upprätta ett donationsprogram med nivåindelade erkännanden, inklusive riktlinjer för avtalstid, beloppsvillkor och moralklausuler. Intäkterna från sponsrings- och donationsprogrammet ska öronmärkas för investeringar i konstmuseets utbyggnad.

Göteborgs konstmuseum står inför en omfattande om- och tillbyggnad med en beräknad totalkostnad om cirka 1 050-1 120 mnkr i 2025 års prisnivå. Detta innebär en årlig hyresökning för kulturnämnden från dagens 10,3 mnkr till 71-76 mnkr, varav 61-66 mnkr är nya kostnader. Motionärerna anser att staden behöver vidta åtgärder för att mobilisera privat finansiering för att säkerställa att ökade kostnader inte tvingar fram besparingar i annan kulturverksamhet. Ett sätt kan vara att erbjuda generösa erkännanden till större donatorer, till exempel genom inristade plaketter eller namngivning av salar etcetera, som ett permanent tecken på tacksamhet för betydande bidrag.

Motionärerna pekar på att internationella och nationella kulturinstitutioner har framgångsrikt tillämpat liknande modeller. I Sverige har flera institutioner infört donatorprogram med nivåindelade erkännanden, även om permanenta namngivningar av salar och fasader hittills varit ovanligare.

Remissinstanser

Motionen har remitterats för yttrande till kulturnämnden. Remissinstansens beslut redovisas i nedanstående tabell. Remissyttrandet i sin helhet finns som bilaga till detta tjänsteutlåtande.

Remissinstans	Beslut
Kulturnämnden	Avstyrker Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande.

Remissinstansernas överväganden

Kulturnämnden bedömer att motionen delvis inte går i linje med stadens riktlinjer. Nämnden bedömer att kommunfullmäktiges beslut i inhyrnings- och investeringsärendena bör inväntas, så att nuvarande osäkerhet om nämndens ekonomiska förutsättningar klargörs. Det pågår två statliga utredningar om skattelättnader för sponsring och möjligheten till breddad finansiering inom kulturområdet. Dessa kan ändra förutsättningarna för ett eventuellt genomförande av motionens förslag och bör därför inväntas.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Större kulturverksamheter med offentlig huvudman brukar ha svårare att generera extern finansiering jämfört med mindre, ideella verksamheter. Externa finansiärer har ofta större intresse för att bidra till konkret verksamhet så som projekt eller utställningar, snarare än att finansiera generella investeringar i fastigheten eller hyreskostnader. Kulturnämnden konstaterar att externa aktörer bedömer att investeringar i offentliga byggnader i första hand är en angelägenhet för det offentliga.

Fonder och stiftelser som bidrar med extern finansiering till konstmuseet är styrda av sina ändamål, vilket gör att de inte stödjer löpande hyres- och driftskostnader.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Sponsring och donationer kan bidra till att bredda verksamheten och öka mångfalden men medför samtidigt risker i de fall externa finansiärer har egna intressen i fråga om innehåll och utformning. Det är därför viktigt att alla beslut om sponsring och donationer grundas i stadens riktlinjer.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Bilagor som utgör beslutsunderlag

1. Motionen
2. Kulturnämndens handlingar 2025-10-20 § 209

Handling 2025 nr 147

Motion av Rasmus Ragnarsson (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) om att införa ett sponsrings- och donationsprogram vid utbyggnad av Göteborgs konstmuseum

Göteborgs konstmuseum står inför en omfattande om- och tillbyggnad med en beräknad totalkostnad om cirka 1 050–1 120 mkr i 2025 års prisnivå. Detta innebär en årlig hyresökning från dagens 10,3 mkr till 71–76 mkr för kulturnämnden, varav 61–66 mkr är nya kostnader. Den produktionsbaserade hyresmodellen innebär dessutom att kulturnämnden bär fullt ansvar för investeringsvolym och ränteförändringar.

För att säkerställa att ökade kostnader inte tvingar fram besparingar i annan kulturverksamhet – exempelvis bibliotek och museer med begränsade externa intäktsmöjligheter – behöver staden vidta åtgärder för att mobilisera privat finansiering. Ett effektivt sätt är att erbjuda generösa erkännanden till större donatorer, till exempel genom inristade plaketter eller namngivning av salar etc, som ett permanent tecken på tacksamhet för betydande bidrag.

Internationella och nationella kulturinstitutioner har framgångsrikt tillämpat liknande modeller. Exempelvis bytte Pérez Art Museum Miami namn efter en gåva på 35 miljoner USD, och Museum of Fine Arts, Houston, invigde nyligen “Nancy & Rich Kinder Building” tack vare en donation på 50 miljoner USD. I Sverige har flera institutioner infört donorprogram med nivåindelade erkännanden, även om permanenta namngivningar av salar och fasader hittills varit ovanligare.

Även i Göteborgs historia har sponsring och donationer inte varit ovanliga. Detta vittnar de många fonder staden administrerar om, som syftar till att berika kommunen kulturellt. Exempel på dessa är: Charles Felix Lindberg, Olof och Caroline Wijks, Wilhelm Röhss och Renströmska fonden. Även om omständigheterna skiljer sig åt så finns det en tradition och beredning vi kan bygga vidare på.

Orsakerna till att människor väljer att ge pengar till kulturella ändamål är många. Inte minst att man är engagerad och driven i kulturens utveckling och vill värna de många kulturinstitutioner som finns. För andra handlar det mer om att föreviga sitt namn. Oavsett anledning ska staden ha en infrastruktur för att kunna omhänderta sponsring och donationer på ett ändamålsenligt sätt.

Regeringen har därtill tillsatt "Utredningen om skatteincitament för juridiska personers gåvor till ideell verksamhet" (Fi 2023:07), som under 2025 ska föreslå hur skatteregler kan göra sponsring och gåvor till kultur mer attraktiva, och Kulturanalys rapport (2024) konstaterar att privata intäkter i dag är marginella för de flesta kulturinstitutioner, att många saknar struktur och kunskap för att samla in medel samt att skatteincitament och matchningsbidrag behövs för att öka givarlusten utan att äventyra konstnärlig frihet, mångfald och tillgänglighet. Därför vore det önskvärt att Göteborgs stad redan nu inför ett donations- och sponsringsprogram för konstmuseets utbyggnad, så att vi kan agera snabbt när nya incitament träder i kraft, adressera identifierade hinder genom tydliga riktlinjer, utbildningsinsatser och moralklausuler samt säkerställa att privat finansiering kompletterar snarare än konkurrerar med offentliga medel.

Genom att bifalla denna motion skapar vi en hållbar finansieringsmodell för Göteborgs konstmuseum som tar vara på privata donatorers önskan om varaktig synlighet, samtidigt som kommunens prioriteringar i kulturverksamheten tryggas.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

1. Kulturnämnden får i uppdrag att utforma en sponsringsmodell för Göteborgs konstmuseum, där större gåvogivare erbjuds möjlighet till varaktig namngivning (t.ex. plaketter eller namngivna salar) i samband med museets utbyggnad.
2. Kulturnämnden får i uppdrag att upprätta ett donationsprogram med nivåindelade erkännanden, inklusive riktlinjer för avtalstid, beloppsvillkor och moralklausuler.
3. Fastställa att alla intäkter från sponsrings- och donationsprogrammet öronmärks för investeringar i konstmuseets utbyggnad.

Rasmus Ragnarsson (SD)

Jörgen Fogelklou (SD)

§ 209 Ärendenummer KULT-2025-00635

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Rasmus Ragnarsson (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) om att införa ett sponsrings- och donationsprogram vid utbyggnad av Göteborgs konstmuseum

Beslut

I kulturnämnden

1. Kulturnämnden avstyrker motionen om att införa ett sponsrings- och donationsprogram vid utbyggnad av Göteborgs konstmuseum.
2. Kulturnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som eget yttrande.

Handlingar

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande 2025-10-09.

Motion av Rasmus Ragnarsson (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) om att införa ett sponsrings- och donationsprogram vid utbyggnad av Göteborgs konstmuseum.

Yrkanden

Under överläggningarna i ärendet läggs följande förslag:

- Rasmus Ragnarsson (SD) yrkar bifall till motionen.
- Förste vice ordförande Grith Fjeldmose (V) yrkar bifall till förvaltningens tjänsteutlåtande.

Ordförande Pär Johansson (S) ställer yrkandena under proposition och finner att kulturnämnden bifaller förvaltningens tjänsteutlåtande.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-10-09

Ärendenummer KULT-2025-00635

Handläggare

Linnea Nilsson

Telefon: 031-368 36 84

E-post: linnea.nilsson@kultur.goteborg.se

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Rasmus Ragnarsson (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) om att införa ett sponsrings- och donationsprogram vid utbyggnad av Göteborgs konstmuseum

Förslag till beslut

I kulturnämnden

1. Kulturnämnden avstyrker motionen om att införa ett sponsrings- och donationsprogram vid utbyggnad av Göteborgs konstmuseum.
2. Kulturnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som eget yttrande.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har översänt en motion av Rasmus Ragnarsson (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) om att införa ett sponsrings- och donationsprogram vid utbyggnad av Göteborgs konstmuseum till kulturnämnden för yttrande senast 31 oktober. Motionärerna föreslår att kulturnämnden får i uppdrag att utforma en sponsringsmodell och ett donationsprogram samt fastställa att alla intäkter från sponsrings- och donationsprogrammet öronmärks för investeringar i konstmuseets utbyggnad.

Kulturförvaltningen föreslår kulturnämnden att avstyrka motionen. Förvaltningen bedömer att motionen delvis inte går i linje med stadens riktlinjer. I andra delar bedömer förvaltningen att ytterligare utredning skulle behövas göras. Förvaltningen konstaterar att beslut enligt motionen sannolikt innebär att förvaltningen behöver hantera flera nya risker. Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges beslut i inhyrings- och investeringsärendena bör inväntas, så att nuvarande osäkerhet om nämndens ekonomiska förutsättningar klagörs. Förvaltningen bedömer vidare att de två statliga utredningar som pågår, om skattelättnader för sponsring och möjligheten till breddad finansiering inom kulturområdet, kan ändra förutsättningarna för motionens förslag och därför bör inväntas.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Införandet av en sponsringsmodell och ett donationsprogram syftar till att öka intäkterna för Göteborgs konstmuseum genom extern finansiering. Motionen föreslår att alla intäkter från sponsrings- och donationsprogrammet öronmärks för investeringar i konstmuseets utbyggnad.

Större kulturverksamheter med offentlig huvudman brukar ha svårare att generera extern finansiering jämfört med mindre, ideella verksamheter.¹ Därtill brukar externa finansiärer ha större intresse för att bidra till konkret verksamhet så som projekt eller utställningar, snarare än att finansiera generella investeringar i fastigheten eller hyreskostnader.

Att söka sponsormedel och donationer kräver att resurser avsätts för så kallad *fundraising*. Kostnaderna brukar motsvara 5–15 procent av insamlade medel.²

Kulturförvaltningen konstaterar att externa aktörer bedömer att investeringar i offentliga byggnader i första hand är en angelägenhet för det offentliga. Förutsättningarna för stärkt samverkan mellan näringsliv och kultur påverkas också av att näringslivet minskar sitt arbete med traditionell kultursponsring. Fonder och stiftelser som bidrar med externfinansiering till konstmuseet är styrda av sina ändamål, vilket gör att de inte stödjer löpande hyres- och driftskostnader.

Bedömning ur ekologisk dimension

Kulturförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Sponsring och donationer kan bidra till att bredda verksamheten och öka mångfalden men medför samtidigt risker i de fall externa finansiärer har egna intressen i fråga om innehåll och utformning. Det är därför avgörande att alla beslut om sponsring och donationer grundas i stadens riktlinjer, för att säkerställa att museernas arbete förblir fritt från påverkan av kommersiella eller andra externa aktörer.

Bilaga

Remiss från kommunstyrelsen 2025-06-25: Motion av Rasmus Ragnarsson (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) om att införa ett sponsrings- och donationsprogram vid utbyggnad av Göteborgs konstmuseum.

Expedieras till

Kommunstyrelsen

---

¹ Privat kulturfinansiering, Myndigheten för kulturanalys, Rapport 2024:2

² Fundraisinganalys för Göteborgs konstmuseum, Brakeley 2021-01-28

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt en motion av Rasmus Ragnarsson (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) om att införa ett sponsrings- och donationsprogram vid utbyggnad av Göteborgs konstmuseum för yttrande senast 31 oktober.

Beskrivning av ärendet

En motion av Rasmus Ragnarsson (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) har inkommit med förslag om att införa ett sponsrings- och donationsprogram vid utbyggnad av Göteborgs konstmuseum. Motionens förslag lyder:

1. Kulturnämnden får i uppdrag att utforma en sponsringsmodell för Göteborgs konstmuseum, där större gåvogivare erbjuds möjlighet till varaktig namngivning (t.ex. plaketter eller namngivna salar) i samband med museets utbyggnad.
2. Kulturnämnden får i uppdrag att upprätta ett donationsprogram med nivåindelade erkännanden, inklusive riktlinjer för avtalstid, beloppsvillkor och moralklausuler.
3. Fastställa att alla intäkter från sponsrings- och donationsprogrammet öronmärks för investeringar i konstmuseets utbyggnad.

Motionärerna menar att staden behöver vidta åtgärder för att förvärva privat finansiering så att de ökade kostnaderna för konstmuseets om- och tillbyggnad inte tvingar fram besparingar i annan kulturverksamhet. Kommunstyrelsen har översänt motionen till kulturnämnden för yttrande senast den 31 oktober 2025.

Inhyrningen av Göteborgs konstmuseum

Kulturförvaltningen hyr lokaler från Higab för konstmuseets verksamhet.

Kommunfullmäktige beslutade 2021 att genomföra investeringen i ett om- och tillbyggt konstmuseum. Efter genomförandebeslutet har den bedömda investeringen ökat, vilket leder till att kulturnämndens tillkommande hyra ökar. Förvaltningen har tidigare redovisat detta till kulturnämnden (2025-05-25 § 120). Kulturnämnden beslutade då att godkänna reviderad hyresnivå för ett om- och tillbyggt konstmuseum och översända handlingarna till kommunstyrelsen för inhyrningsbeslut. Parallellt med detta ärende lyfts även Higabs ärende om den utökade investeringen för om- och tillbyggnaden av konstmuseet till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för beslut. Beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige har i skrivande stund inte fattats.

Definitioner

Sponsring definieras som ett frivilligt affärsmässigt avtal till ömsesidig nytta mellan två eller flera parter, där ena parten (sponsorn) förbinder sig att lämna ersättning i form av kontanta medel, varor och/eller tjänster och där den andra parten (sponsormottagaren) som motprestation tillhandahåller exponering av företagsnamn, varumärke eller tjänster, till nytta för sponsorn i dennes verksamhet. Har inga krav på motprestation avtalats är det inte fråga om sponsring utan om en ensidig rättshandling (bidrag, gåva eller donation).

Kultur- och museifinansiering

Runt om i världen finns olika syn på offentlig kontra privat finansiering av kulturverksamheter och museer, olika kulturpolitiska traditioner samt olika juridiska och skatterättsliga förutsättningar för sponsring och donationer, vilket försvårar möjligheten att göra internationella jämförelser. Liksom övriga nordiska länder ingår Sverige i en

kulturpolitisk tradition där den offentliga finansieringen länge setts som central för att skapa goda förutsättningar för ett oberoende och inkluderande kulturliv.

En gemensam trend i de nordiska länderna är att betydelsen av privat kulturfinansiering börjar betonas allt mer. I Sverige har nuvarande regering tillsatt flera utredningar och uppdrag kopplat till breddad kulturfinansiering och förändrade skatteregler för sponsring:

- I oktober 2024 presenterade Myndigheten för kulturanalys rapporten *Privat kulturfinansiering* som kartlagt och analyserat kulturområdets finansiering, med särskilt fokus på hur icke-offentliga aktörer bidrar till finansiering av kulturverksamhet, samt vilka effekter olika finansieringskällor kan få i relation till de kulturpolitiska målen.³
- I november 2024 tillsattes ett tilläggsdirektiv (2024:103) där utredaren har fått i uppdrag att bland annat analysera om det finns behov av särskilda bestämmelser om avdrag eller annan skattelättnad för utgifter för sponsring i inkomstskattelagen. Uppdraget ska redovisas senast 19 januari 2026.
- I juni 2025 tillsattes även ett direktiv (2025:61) som ska lämna förslag på hur den icke-offentliga finansieringen av kultur kan öka genom ekonomiska incitament. Uppdraget ska redovisas senast 18 maj 2026.
- Sedan 2025 har de statliga centralmuseerna⁴ ett nytt återrapporteringskrav där de ska redovisa hur de arbetar för att bredda finansieringen av sin verksamhet.

Museer i Sverige finansieras på olika sätt beroende på deras huvudman och historiska utveckling. Som exempel drivs Östergötlands museum som en stiftelse och får ekonomiskt stöd från både regionen och kommunen. Museets renovering finansierades genom banklån samt bidrag från lokala stiftelser. I Stockholm finns Stadsmuseet och Nationalmuseum, där staden respektive staten står för den totala finansieringen av investeringar. Malmö konstmuseum får stöd från kommunen, regionen och staten via kultursamverkansmodellen. Kommunfullmäktige i Malmö stad fattade i september 2025 ett inriktningsbeslut för ett nytt konstmuseum. En förutsättning är att avkastningen från en fond, med bland annat externa donatorer, ska bidra till museets driftskostnader. För närvarande saknar fonden medel. Kulturnämnden i Malmö har i uppdrag att arbeta för extern kompletterande finansiering och får för detta arbete ett utökat kommunbidrag om 2 miljoner kronor årligen.

Enligt Myndigheten för kulturanalys domineras den privata finansieringen inom kulturområdet av hushållens utgifter. När det gäller museer handlar det främst om entréavgifter och försäljning. Andra former av privat finansiering, så som stiftelsebidrag, sponsring, donationer och *crowdfunding* utgör små delar av den totala finansieringen. Det råder också stora variationer mellan olika kulturverksamheter när det gäller andelen offentlig respektive privat finansiering. Generellt sett uppbär större kulturinstitutioner med offentlig huvudman en större andel offentlig finansiering. I myndighetens undersökning framgår att 29 av 94 museer mottog sponsring eller donationer under 2023, med ett sammanlagt värde på 40 miljoner kronor. Av dessa redovisade sju museer bidrag

---

³ Privat kulturfinansiering, Myndigheten för kulturanalys, Rapport 2024:2

⁴ Arkitektur- och designcentrum, Moderna museet, Nationalmuseum, Naturhistoriska riksmuseet, Statens försvarshistoriska museer, Statens historiska museer, Statens maritima och transporthistoriska museer, Statens museer för världskultur och Statens musikverk.

på över en miljon kronor vardera, medan resterande 65 museer inte tagit emot någon form av sponsring eller donationer under året.⁵

År 2021 fick konsultföretaget Brakeley i uppdrag av kulturförvaltningen att genomföra en intern förstudie inför att ta fram en så kallad fundraisingstrategi för Göteborgs konstmuseum. Brakeley konstaterade att det inte är realistiskt att förvänta sig att externa aktörer generellt kommer att bidra till att minska Higabs initiala investeringskostnader. Själva grundinvesteringen bör därför, menade Brakeley, betraktas som ett kommunalt åtagande, medan privata och andra offentliga finansiärer i stället kan engageras för att möjliggöra specifika satsningar i de nya lokalerna.

Göteborgs konstmuseum arbetar aktivt för att öka egenintäkterna och för att externfinansiera forskning, publikationer, utställningar och publika program. Under perioden 2021–2025 har konstmuseet tagit emot 19 miljoner kronor i externfinansiering. Ett normalår för konstmuseet innebär cirka 2 miljoner kronor i externfinansiering.

Förvaltningens bedömning

I detta avsnitt kommer kulturförvaltningen att bedöma motionens förslag med utgångspunkt i stadens riktlinjer samt principiella överväganden kopplade till frågan om oberoende och finansieringsform. Förvaltningen kommer också att göra en bedömning av intresset för sponsring och donationer till konstmuseets om- och tillbyggnad.

Sponsring

Motionärerna föreslår att kulturnämnden får i uppdrag att utforma en sponsringsmodell för Göteborgs konstmuseum, där större gåvogivare erbjuds möjlighet till varaktig namngivning (t.ex. plaketter eller namngivna salar) i samband med museets utbyggnad.

I Göteborgs Stads riktlinje för sponsring inom Göteborgs Stad framgår vilka former av sponsring som anses lämpliga att delta i för staden och på vilket sätt. I riktlinjen framgår att den offentliga verksamheten huvudsakligen ska finansieras med skatter och offentlig-rättsliga avgifter. Finansiering av verksamheter med hjälp av sponsormedel får därför endast utgöra ett mindre komplement till nämnda finansiering. Sponsringen ska vara av tillfällig natur och får inte tillämpas så att kärnverksamheten blir beroende av den. I riktlinjen framgår även att sponsringsavtal inte bör träffas för en längre tid än två år.

Kulturförvaltningen bedömer att förslaget om att möjliggöra en *varaktig* namngivning inte går i linje med riktlinjens krav att sponsring ska vara av tillfällig natur.

Idrotts- och föreningsförvaltningen har, i samråd med stadsledningskontoret, tidigare utrett förutsättningarna för att sälja namnrättigheter till anläggningar och motionsytor (2020-11-17 § 151). Utredningen betonade att riktlinjens krav att sponsring ska vara av tillfällig natur försvårar möjligheterna för en varaktig namngivning. Vidare betonade utredningen vikten av att det ska vara tydligt vad som sponsras, då riktlinjen kräver att stadens sponsringsavtal ska vara tydliga och transparenta. En alltför generell sponsring riskerar stå i strid med kravet på att sponsring inte får vara av en sådan karaktär att stadens kärnverksamhet blir beroende av den.

---

⁵ Privat kulturfinansiering, Myndigheten för kulturanalys, Rapport 2024:2

Kulturförvaltningen bedömer att det kommer att behöva utredas vidare om sponsring av investeringar i konstmuseets utbyggnad är ett alltför generellt ändamål, i det fall kommunfullmäktige skulle bifalla motionen.

Kulturförvaltningen har en rutin för sponsring vid museer och konsthall, med prissättning av verksamhetens erbjudande och användning av varumärke. Rutinen beskriver en möjlig prissättning av museerna och konsthallens erbjudande till sponsorer. Prissättningen kan variera beroende på värdet för associationen mellan sponsor och sponsormottagare. Rutinen innehåller en översikt av olika nivåer av sponsorskap och partnerskap samt presenterar potentiella erbjudanden från verksamheten, inklusive paketlösningar.

Donationer

Motionärerna föreslår att kulturnämnden får i uppdrag att upprätta ett donationsprogram med nivåindelade erkännanden, inklusive riktlinjer för avtalstid, beloppsvillkor och moralklausuler.

Göteborg Stads riktlinje för mottagande av donationer som utgör gåva anger att staden kan vara mottagare av donationer som enligt gällande lagstiftning inte är att betrakta som stiftelser. Dessa betecknas som gåvor. En gåva ska förbrukas inom en begränsad tid. En mottagen gåva disponeras med full äganderätt, under iakttagande av att den bara får nyttjas på det sätt som donatorn har föreskrivit.

Finns det krav på motprestation kan det i stället vara fråga om sponsring. Om motprestationen utgör reklam och kan anses ha ett ekonomiskt värde behöver lagen om offentlig upphandling tillämpas.

Förvaltningen bedömer att motionens förslag om att upprätta riktlinjer om avtalstid snarare är aktuellt vid sponsring än vid donationer. Även här är stadens riktlinje om att sponsring ska vara av tillfällig natur och inte bör träffas för en längre tid än två år relevant.

Öronmärka intäkter till investeringen

Motionärerna föreslår att fastställa att alla intäkter från sponsrings- och donationsprogram öronmärks för investeringar i konstmuseets utbyggnad.

Kulturnämnden är hyresgäst hos Higab. Det är fastighetsägaren Higab som ansvarar för själva om- och tillbyggnaden, det vill säga genomför investeringen i fastigheten, givet att nödvändiga beslut fattas i kommunfullmäktige. För att genomföra investeringen kommer bolaget att ta upp lån. Med en produktionsbaserad hyressättning står kulturnämnden för den ekonomiska risken för investeringen i sin helhet. Därför kommer eventuella förändringar av räntenivåer och investeringsvolymerna att belasta kulturnämnden i form av förändrad hyra.

Om syftet med motionärernas förslag är att minska Higabs investeringsvolym, och därmed påverka kulturnämndens hyra, bedömer förvaltningen att förutsättningarna för detta skulle behöva utredas i samverkan med Higab, i det fall kommunfullmäktige skulle bifalla motionen.

Bokföringsregler

Det finns särskilda regler kopplade till intäktsredovisning och investeringar tillsammans med bestämmelser om eget kapital utifrån bokföringsregler och rekommendationer inom Göteborgs Stad. När en förvaltning får intäkter, så som sponsring eller donationer, ska de

intäktsbokföras samma år som de används. Detta behöver göras även om inköpet klassas som en investering via leasing, vilket medför ökade kostnader för åren framåt i form av avskrivnings- eller räntekostnader. Ett plusresultat under första året kan innebära att medel behöver lämnas tillbaka till staden, trots att kostnader för investeringen tillkommer under åren därefter.

Principiella överväganden

Museihuvudmännen ska enligt museilagen säkerställa att ett museum har ett bestämmande inflytande över verksamhetens innehåll. Detta gäller oberoende av förekomsten av privat finansiering.

Privat finansiering kan leda till ett breddat och mer varierat utbud i och med att kulturverksamheternas totala medel ökar. Det kan också leda till ett ökat handlingsutrymme för kulturaktörer. Finansiering från flera olika håll kan innebära en mer stabil ekonomisk grund för verksamheten, eftersom den då inte är lika beroende av en enskild aktör.

När privata finansiärer är inblandade kan det uppstå risker kopplade till konstnärligt oberoende och kravet att museet har ett bestämmande inflytande över verksamhetens innehåll. Kulturaktörer kan riskera att anpassa sin verksamhet utifrån finansiärernas önskemål eller så kan misstankar om detsamma uppstå, vilket kan vara förtroendeskadligt. Museet kan uppleva att de inte kan yttra sig kritiskt till partners och dessas verksamheter. Det är vanligt att privata aktörer vill stödja kultur med ett tydligt samhällligt syfte. Att fokusera på en viss typ av kultur, kan innebära risker utifrån museilagens krav på att utställningar och annan publik verksamhet ska vara kunskapsbaserad och präglas av allsidighet och öppenhet. Privat finansiering kommer ofta i projektform och riskerar därmed att vara mer kortsiktig än offentliga finansiering.

Sammanvägd bedömning

Kulturförvaltningen föreslår kulturnämnden att avstyrka motionen. Förvaltningen bedömer att motionen delvis inte går i linje med stadens riktlinjer. I andra delar bedömer förvaltningen att ytterligare utredning skulle behövas göras. Förvaltningen konstaterar att beslut enligt motionen sannolikt innebär att förvaltningen behöver hantera flera nya risker. Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges beslut i inhyrnings- och investeringsärendena bör inväntas, så att nuvarande osäkerhet om nämndens ekonomiska förutsättningar klargörs. Förvaltningen bedömer vidare att de två statliga utredningar som pågår, om skattelättnader för sponsring och möjligheten till breddad finansiering inom kulturområdet, kan ändra förutsättningarna för motionens förslag och därför bör inväntas.

Anna Rosengren

Henrik Larsson

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Ekonomi, planering och analys